

GILLETTE KLİNİĞİ

(içinden geçenlerin gözünden)

“Klinik hastaları tedavi eder. Şefkatli topluluk insanlara destek olur.”

I. Klinik

Annemin anlattığını hatırlıyorum: 1960’larda, beni doğurmak üzereyken klinikler azmış, hastane de hastalar içinmiş; o da bu iş için bulabildiği en iyi yeri seçmiş: kendi evini, kendi yatağını.

Ben doğar doğmaz orada bir kadın varmış, ebe dedikleri; anneme benim iyi çıktığımı söylemiş — annem beni istemezse alıp kendi evine götüreceğini de.

Annem bir bakışla onu yere sermiş. Ama ebe belki de benim asla tek bir kadına değil, karşılaşacağım bütün kadınlara ait olacağımı bilmiyordu; yirmi yıl sonra da evine gittim. Ben sözünün eri bir adamım. Onu hayal kırıklığına uğratamazdım.

Bu giriş edebî bir ironi de değil, şaka da değil. Tek bir anlamı var: klinik, bir mekân olarak yenidir. Bize ne Mısırlılardan kalmıştır ne Asurlulardan ne de Babillilerden. Patolojiyi ticarete, ilaçlarını markaya çevirmiş bir sağlık sisteminin ürünüdür yalnızca.

Bir kurum olmayı sürdüren hastanelerin yerini almaya hiç kalkışmadı; ama hastayı her zaman, para ödeyerek daha fazlasını — en iyisini — elde edebileceğine inandırdı.

Bazı yerler bir işlevi yerine getirir. Bazıları bir imkâna dönüşür.

Şehrimde kliniğin açıldığı gündü: eksiksiz bir liste sunabilen, tıbbın tamamını, en azından temel olanını — sıradan insanların tıbbını diyelim — kapsayabilen, türünün ilk örneği.

Üç şef hekim atandı; tıbbi yapıyı kuracak olanlar onlardı. Doktorları işe almak için mülakatları yaptıktan sonra, seçimi nasıl yapacakları konusunda görüş alışverişinde bulunmak üzere bir odaya kapandılar.

Bundan sonrasını gerçek diye değil, noir diye aktarıyorum — bana bunu İtalyan sağlık sisteminden yeni emekli olmuş bir grup doktor arkadaş anlattı; biz satışçılara, hem güldürmek hem de kendilerinin de hikâyeleri olduğunu bildirmek için anlatırlardı.

Şahsen avlu hikâyesi saydığım bir hikâye; doktorların başka doktorlardan söz ederken kullandığı o acı şakalardan biri — tuhaf ve kendine özgü bir cins; ben artık onlara kedimin bakımını bile emanet etmem.

Bunu bir hüküm olarak değil, sıradan insanların artık kendilerine ait hissetmedikleri bir tıbbı karşı çoktan ne kadar güvensizlik biriktirmiş olduğunun portresi olarak yazıyorum.

Şöyle anlatılırdı. Üçünün en yaşlısı — eski rejim döneminde de çalışmış bir adam — yeni doktorların nasıl seçileceğini, üç sayısı ilkesi dediği şeyle açıklayacağını söylemiş.

Çok şey anlayan bir doktor bulursanız onu pratisyen hekimliğe gönderin: orada, deneyim kazandıkça soruların çoğunu kendi başına cevaplar.

Orta karar olanları, yetenekli ama parlak olmayanları bulursanız ameliyathanelere koyun: böylece açtıklarında ne bulduklarını görür, onu düzeltmeyi öğrenirler.

Az anlayanlara ya da partilerin ve yerleştirme listelerinin tavsiyesiyle gelenlere ise — acımasız şaka böyle diyordu — işin neredeyse tamamını onların yerine doğanın yaptığı görevleri verin.

Elbette bu, avlu versiyonuydu. Ve her avlu hikâyesi gibi, doktorlardan çok anlatanlar hakkında bir şey söyler: ellerinde ne kadar az inanç kaldığı hakkında.

Klinik işte böyle doğdu. Asıl deneyimini hastalar yaşadı; ondan da yalnızca sağ kalanlar söz etti — talihi yaver gidenler, talihsizliğin dokunduğu kimseler değil. İşler kötüye gittiğinde ise Kuzey'in kliniği — hangi ülkenin olursa olsun — daha iyi tarafı temsil etti: çünkü Kuzey her zaman zenginliği ve sanayiye çağrıştırmıştır ve orada tedavi için para ödemek, tedavinin daha iyi olduğu izlenimini verir.

Sonra adli akıl hastaneleri kapatıldı ve psikiyatri klinikleri doğdu — sonradan nörolojik rahatsızlıklara yönelik hâle getirildiler. Artık yalnızca raporlu deliler değil, başka patolojiler de tedavi ediliyordu.

II. Epilog

Klinik bir binadır. Şefkatli topluluk ise daha fazlasıdır.

III. Yazarın Sayfası

Bu eser sipariş üzerine yazılmadı.

Satılmadı.

Ticari amaçla yapılmadı.

Rehabilitasyonun, insan onurunun ve insanlar arasındaki bağın değerine tanıklık etmek için yazıldı.

İstenen tek ücret sembolik bir dolar — eserin karşılığı olarak değil; şefkat, umut ve sorumluluk kültürüne duyulan ortak bağlılığın nişanesi olarak.

Ferdinando